

Jeg begynte å tenke positivt om livet, fikk mange nye venner, følte at jeg var verd noe. Jeg begynte å tenke at jeg var heldig som var i Norge, som en del av det tenkte jeg også på hvor jeg hadde vært, hvis jeg ikke hadde vært her?»

Bare ti dager etter den store triumfen i ringen, på 17-årsdagen, blir han kjæreste med to år yngre Unni fra Åsane. Han hadde truffet henne en uke før, gjennom venner. Han hadde ringt og invitert henne til bursdagsfeiringen på Kokstad. Han kom til byen med buss og hentet henne. De ble kjærestester. Unni var så søt og hun var så lett å kommunisere med. Unni blir Richards høyre hånd, hans nærmeste støtte-spiller. Noen år senere skal de bli samboere. Boksingen og kjærligheten får Richards liv på rett spor. De kommende årene faller ting på plass, selv om fortiden innhenter ham og noen dager kan være som å kjøre berg-og-dal-bane. Han tar utdanning som barne- og ungdomsarbeider ved Laksevåg videregående og får jobb på Loddefjord skole.

Våren 2000 våkner Richard en dag uten å kunne se på det ene øyet. Han skal bokse NM, han vil ikke si noe til treneren. Han vil i ringen uansett. Før kampen undersøkes han av lege.

— Faen, kan du se på dette øyet da, spør legen.
— Nei, sier Richard motvillig.
Han sendes på legevakten. Han må opereres på sykehuset for å få tilbake synet. Boksekarrieren er over etter 37 kamper (bare fem tap). Han blir slått ut. Reiser seg. Kommer tilbake som trener i klubben sin.
— Jeg kan love deg at boksingen reddet livet mitt, sier Richard.

Nå vil han bruke erfaringen og utdanningen til å hjelpe ungdommer. Ikke bare i verdens rikeste land, men også et av verdens fattigste, hjemlandet Uganda.

Han, som selv mistet alt, skal snart vie mye av livet sitt til andre som har mistet alt eller har det vanskelig.

« ...jeg tenkte på alle barna hjemme i Uganda uten mat og familie. Jeg tenkte at vi kan ikke hjelpe alle, men alle av oss kan i alle fall hjelpe noen. Så jeg følte det var mitt ansvar å hjelpe, og jeg hadde muligheten. Jeg startet å drømme om en dag å kunne gjøre noe for å hjelpe barn i nød i Uganda ...».

HJERTEBARNA: På tv-skjermen hjemme hos Richard Kiwanuka ruller gripende bilder en høstdag i 1998. En reportasje om gatebarn i Romania. Richard vet at han kunne vært i samme situasjon. Han vet at i hjemlandet er det over to millioner foreldreløse barn. Han vil hjelpe. Han søker på nettet og finner organisasjonen Bring Children From Streets. Han kontakter pressten og tidligere ugandisk landslagsspiller i fotball, Charles M. Bwenvu, som står bak barnehjemmet. Richard forteller om sin bakgrunn og sier han kan hjelpe. På Nsumba bor det 300 foreldreløse barn. Julen 1998 dropper han og kjæresten Unni alle julegaver. I stedet sender de 3500 kroner øremerket julemat til barnehjemmet. Richard reiser tilbake til hjemlandet året etter, for første gang siden han flyktet derfra. Han drar til Kampala, tør ikke vende tilbake i nord, der familien bodde. Der er det ennå krig. Han får ikke løst gåten om hva som skjedde med faren, hvem som drepte ham, før krigen er slutt.
Det første møtet med barnehjemmet Nsumba og en døende gutt slår hardt.

«...han var 7 år da han kom for å bo på barnehjemmet. Vi visste lite om ham, han hadde overlevd i ruinene i Kampala. Da han kom til Nsumba forandret han seg. Han ble sterkere. Hans blinde øye ble behandlet, hans malaria ble bedre. Etter flere måneder begynte han å sove i sin egen seng. Han våknet og sa til prest Charles M. Bwenvu: «jeg tror dere virkelig bryr dere om meg, takk skal dere ha». Så sovnet han igjen og døde neste morgen ...»

Richard og hans Unni engasjerer seg mer og mer i barnehjemmet de kommende årene. Paret får selv lille Maria Valentine i 2002. Richard er lykkeligere enn noen gang. Arbeid for barn og ungdommer er hans liv. Richard engasjerer medlemmene i bokseklubben i dugnad- og pengeinnsamling. Han og samboeren Unni skaffer seg seks fadderbarn fra Nsumba. Richard har opp til fire jobber samtidig for å spare penger han kan sende til Uganda. Han sender søknad på søknad til sponsorer og potensielle velgjørere i Bergen. Han får mange dører i ansiktet, noen slår hardere enn andre. Flere av de største firmaene og rikeste menneskene i Bergen er vanskelige å få med seg.

— Hvis det hadde vært vanlige slag, hadde jeg blitt slått knockout, sier han om avslagene.

Men Richard gir aldri opp. Får napp hos mindre velgjørere og privatpersoner. Apotekeier Inger Johanne Ektvedt og Knarvik Apotek gir 20.000 kr, slik at barnehjemmet i Nsumba kan få bygget kjøkken. Richard har store planer. På barnehjemmet stimulerer han barna til å drive mer idrett. Han innfører jentefotball som et redskap i kampen mot hiv/aids og for likestilling. Jentene i Uganda har ikke fått lov å spille fotball før. Han søker Norges Idrettsforbund og Norad om støtte til å hente et lag fra Nsumba til Nor-

Boksing var som terapi for meg. Marerittene tok slutt. Jeg begynte å tenke positivt, at jeg var heldig som var i Norge.

FRA RICHARDS DAGBOK

way Cup, og får Vadmyra til å være verts- og vennskapsklubb i Bergen. Sommeren 2004 før han støtte. Han får Nsumba-jentene til Norge. Han reiser med laget tilbake til Uganda etter Norges-besøket, for å hjelpe barnehjemsjentene med den store overgangen når de vender tilbake til hjemlandet.
Dagen før han skal dra hjem fra Uganda, smeller det på veien i millionbyen Kampala.

I LIVSFARE: Trafikken i Kampala står i stampe. Det er totalt kaos og et farlig anarki. Det går for tregt med bil. Richard har dårlig tid. Må ordne noen papirer før han drar hjem til Norge og ringer kameraten James, som har motorsykkel. En minibuss-taxi er ute av kontroll bak dem. De blir påkjørt bakfra. I stor fart. Kameraten blir dradd med minibussen, han henger fast i motorsykelstyret. Richard ligger igjen skadet på asfalten. Han slår kneet, nakken og ryggen. Begge sendes på sykehus. De må vente før de får behandling. James dør av indre blødning og streptokokk-infeksjon på sykehuset. Richard ligger fire dager på sykehus. Han blir sykmeldt og må han fysikalsk behandling i over et halvt år da han kommer hjem. Tapet av kameraten er tungt å bære.

HJERTEBARNET: Richard Kiwanuka har i flere år samlet inn penger til Nsumba barnehjem. Han bidrar til at Helen (bildet) og 300 barn- og ungdommer bevarer et håp om en fremtid. — Det er godt for meg her, barnehjemmet er familien min. Drømmen er å bli doktor, sier Helen (18).

LIKESTILLING: Richard har fått guttene til å lage mat og jentene til å spille fotball på Nsumba. Han bruker fotballen pedagogisk, som et redskap i kampen mot hiv/aids, for likestilling og for samhold på barnehjemmet.

Gradvis kommer Richard til hektene. Han kommer i jobb i 50 prosent stilling. Han er også opptatt av å holde et nytt prosjekt i gang, øke integreringen av innvandrerungdom i idrettslag i Bergen. Samtidig går han med en ny drøm: Å få Vadmyras fotballjenter på gjenbesøk til vennene på barnehjemmet i Uganda. Og så vil han arrangere tidenes første jentefotballturnering i Uganda.

Han får Vadmyra-lederen Stig Blindheim med seg i stiftelsen for barnehjemmet. Sammen jobber de på spreng for å realisere den utrolige turen. Budsjettet er på 300.000 kr. De organiserer dugnader med fotballjentene. Richard overbeviser foreldrene til fotballjentene i Vadmyra om at det er trygt i Kampala, ingen krig eller utbredt kriminalitet. Han jobber intenst for å få sponsorer på plass. På vårparten 2005 faller brikkene på plass.

Men det skal smelle igjen. Denne gang i Bergen.

«JÆVLA UTLENDING»: Det er 16. mai 2005 og festrus og fyll i bybildet. Richard vasker bilen på en bensinstasjon på Laksevåg. Han gleder seg til alt som er i vente. Det er bare én måned igjen til turen til Uganda med Vadmyra-jentene, til fotballturneringen han skal arrangere og til et nytt besøk på barnehjemmet Nsumba. Richard skal også ha med seg sin kjære Unni, datteren Maria Valentine. Paret skal planlegge bryllupet sitt i Kampala.

Men Richard er på feil sted til feil tid dagen før nasjonaldagen. En mann dukker opp og stjeler en veske Richard har lagt på bakken, mens han vasker bilen. Tyven stikker av på sykkel. Richard kjører etter og finner vedkommende sammen med to andre. Han ber mannen i 40-årene levere tilbake det han har stjålet. Nå begynner mannen og vennene hans, som Richard oppfatter som beruset, å rope til ham:
— Din jævla utlending, kommer du her for å lage bråk?

Richard Kiwanuka har opplevd rasisme mange ganger. Slengbemerknninger på bussen og ufinheter fra gamle kjerringer på Galleriet.

Men ikke vold.
Nå er han i trøbbel og alvorlig fare. Richard tar frem en mobiltelefon og rekker så vidt å ringe samboer Unni.

— Jeg blir overfalt, du må ringe politiet, sier han, før han må legge på.

Tyven blir til overfallsmann. Richard Kiwanuka trues med en jernstang. Richard hører mannen si: «eg skal drepe deg». Han ser en sprøyte. Overfallsmannen tar sykkelens og kaster den mot ham. Richard får beskyttet hodet med armen. Han tenker på å forsvare seg, men tør ikke bruke sine gamle boksekunster, er redd han vil kunne skade hardt med sine slag. Etter syv minutter er politiet på plass og arresterer mannen. Richard forklarer seg til politiet, før han må på legevakten. Hånden har hovnet opp, han har vondt i nakken. Men verst er den psykiske påkjenningen, at gamle vonde opplevelser hjemsøker ham — igjen.

Han ringer svigermoren fra legevakten, for å fortelle om tilstanden. Svigermor Sissel er god å ha. Det er hun som setter på plass de gamle kjerringene på kjøpesenteret, når de er ufine. Svigermor støtter Richard hundre prosent, hun har hjulpet ham opp fra nedturene. Richard var på vei tilbake i full jobb etter motorsykkelulykken. Nå må han slite igjen, ikke minst psykisk. Men han kjemper seg til hektene. Skal til Uganda.

300 barn venter på ham. De trenger hans hjelp.

